

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. L. Ciubotaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Bulgac, G. Dașchevici, A. Panov)

DECIZIE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Mocreac
împotriva Societății pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău” cu privire la anularea ordinului,
restabilirea în funcție și încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la
serviciu, prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 11 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 12 septembrie 2017, Vladimir Mocreac, reprezentat de avocatul Serghei Rusu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Apă Canal Chișinău” solicitând anularea ordinului nr. 138 - p din 09 iunie 2017 „cu privire la suspendarea contractului individual de muncă în privința lui Vladimir Mocreac”, emis de către SA „Apă-Canal Chișinău”, restabilirea în funcția de director relații cu clienții în cadrul SA „Apă-Canal Chișinău”, încasarea din contul SA „Apă-Canal Chișinău” în beneficiul reclamantului a salariului și a sporurilor salariale pentru perioada 22 februarie 2017 – 12 septembrie 2017, pentru absența forțată de la muncă, în cuantum de 167144 de lei și a prejudiciului moral în cuantum de 60000 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul Vladimir Mocreac a invocat că la 09 iunie 2017 SA „Apă-Canal Chișinău” a emis ordinul nr. 138-p cu privire la suspendarea contractului individual de muncă în circumstanțe ce nu depind de voința părților, în temeiul art.76 lit. g) din Codul muncii.

Reclamantul a menționat că temei pentru emiterea ordinului contestat a fost indicată scrisoarea Procuraturii Generale a Republicii Moldova nr.24-105/16-1110 din 05 iunie 2017, prin care SA „Apă-Canal Chișinău” a fost informată despre învinuirea înaintată lui Vladimir Mocreac, măsurile preventive aplicate precum și despre faptul că la 12 aprilie 2017, cauza penală în privința lui Vladimir Mocreac a fost expediată în instanța de judecată.

Vladimir Mocreac a invocat că contrar prevederilor art.75 alin.(4) Codul muncii, angajatorul a expediat prin intermediul oficiului poștal, prin scrisoarea nr. 01-133 din

15 iunie 2017, salariatului ordinul de suspendare a contractului individual de muncă și modul de aducere la cunoștință a acestuia. Astfel, ordinul de suspendare urma a fi adus la cunoștință sub semnătură, iar simpla remitere a ordinului prin poștă, nu reprezintă temei legal de constatare a aducerii la cunoștință reclamantului a ordinului emis.

Reclamantul a relatat că SA „Apă-Canal Chișinău” a suspendat raporturile de muncă, începând cu data de 12 aprilie 2017, deși ordinul este emis la data de 09 iunie 2017, fapt ce contravine prevederilor art.75 alin.(2), alin.(4) și art.76 lit. g) din Codul muncii. Or, SA „Apă-Canal Chișinău” i-a atribuit ordinului Nr. 138 - p în mod ilegal un efect retroactiv, deși legislația ce reglementează suspendarea raporturilor de muncă nu prevede o asemenea posibilitate.

Partea reclamantă a mai specificat că prin scrisoarea Procuraturii Generale a Republicii Moldova nr.24-105/16-1110 din 05 iunie 2017, SA „Apă-Canal Chișinău” a fost informat despre incriminarea lui în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 229 și art. 328 alin.(3) lit. d) Cod penal. Însă, la emiterea ordinului nr. 138 - p din 09 iunie 2017, SA „Apă-Canal Chișinău” nu s-a referit la comiterea de către salariat a unei infracțiuni incompatibile cu munca prestată, pe când art. 76 lit. g) din Codul muncii prevede anume - incompatibilitatea infracțiunii comise cu munca prestată. La fel, reclamantul a indicat că prin scrisoarea nr.24-105/16-1110 din data de 05 iunie 2017, Procuratura Generală a Republicii Moldova nu a solicitat suspendarea sau încetarea raporturilor de muncă în privința lui Vladimir Mocreac.

Reclamantul a invocat că pentru perioada suspendării contractului individual de muncă, nu a primit salariul de funcție în sumă de 20893 de lei/lunar, plus sporurile salariale cuvenite. Astfel, deoarece SA „Apă-Canal Chișinău” a încetat să-i achite salariul lui Vladimir Mocreac de la 22 februarie 2017, SA „Apă-Canal Chișinău” urmează să-i achite acestuia salariul pentru absența forțată de la muncă pentru perioada 22 februarie 2017 - 12 septembrie 2017, ce constituie 167144 de lei.

De asemenea, reclamantul a precizat că pe perioada suspendării contractului individual de muncă a suferit un prejudiciu moral pe care îl estimează la 60000 de lei, cauzat prin suspendarea din funcție, deoarece această suspendare a condiționat necesitatea internării în spital de mai multe ori.

În drept reclamantul și-a întemeiat pretențiile în baza prevederilor art.75 alin.(2), alin(4), art. 76 lit. g), 354-356 din Codul muncii.

La 22 decembrie 2017, reclamantul Vladimir Mocreac a depus cerere de concretizare a acțiunii, în care suplimentar celor indicate în acțiunea inițială a menționat că își concretizează pretențiile în partea ce ține de încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă. Astfel, reclamantul a solicitat încasarea salariului pentru absență forțată de la muncă pentru perioada 22 februarie 2017 - 22 decembrie 2017, ceea ce constituie 208 930 lei.

Reclamantul a mai menționat că SA „Apă-Canal Chișinău”, conștientizând încălcarea legii materiale și a procedurii de emitere a ordinului nr. 138 - p din 09 iunie 2017, a emis ordinul nr.495 - p din 07 noiembrie 2017, prin care a modificat ziua suspendării relațiilor de muncă și anume indicând data de 12 aprilie 2017 în loc de 09 iunie 2017.

Vladimir Mocreac suplimentar pretențiilor înaintate în cererea de chemare în judecată a solicitat încasarea din contul SA „Apă-Canal Chișinău” în beneficiul său a salariului și a sporurilor salariale pentru perioada 22 februarie 2017 – 22 decembrie 2017 pentru absența forțată de la muncă în cuantum de 208930 de lei și anularea

ordinului nr.495 - p din data de 07 noiembrie 2017, prin care SA „Apă-Canal Chișinău” a modificat data suspendării relațiilor de muncă.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamantul Vladimir Mocreac și-a completat temeiurile acțiunii, indicând că își întemeiază acțiunea în baza art. 75 alin.(2), alin.(4) și 76 lit. g), 90, 329, 330, 332 Codul muncii, art.200 alin.(1) și alin.(3) Codul de procedură penală.

Prin hotărârea din 27 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Mocreac împotriva SA „Apă-Canal Chișinău” cu privire la anularea ordinelor, restabilirea în funcție și încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu, prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 05 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Vladimir Mocreac, reprezentat de avocatul Serghei Rusu și s-a menținut hotărârea din data de 27 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 19 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Vladimir Mocreac, reprezentat de avocatul Serghei Rusu; s-a casat decizia din 05 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Mocreac împotriva Societății pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău” cu privire la anularea ordinului, restabilirea în funcție și încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu, prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 11 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Vladimir Mocreac, reprezentat de avocatul Serghei Rusu; s-a casat hotărârea din 27 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost adoptată o hotărâre nouă prin care s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Mocreac Vladimir; s-a anulat ordinul nr. 138 - p din 09 iunie 2017 cu privire la suspendarea contractului individual de muncă în privința lui Vladimir Mocreac, emis de către SA ”Apă-Canal Chișinău”; s-a anulat ordinul nr.495-p din 07 noiembrie 2017 prin care SA ”Apă-Canal Chișinău” a modificat ziua începând cu care s-au suspendat relațiile de muncă din 12 aprilie 2017 în 09 iunie 2017; s-a restabilit Vladimir Mocreac în funcția de director relații cu clienții în cadrul SA ”Apă-Canal Chișinău”, începând cu 09 iunie 2017; s-a încasat de la SA ”Apă-Canal Chișinău” în beneficiul lui Vladimir Mocreac salariul și sporurile salariale pentru perioada 09 iunie 2017-22 decembrie 2017 pentru absența forțată de la muncă în cuantum de 142491 de lei și prejudiciul moral în mărime de 22076,50 de lei; s-a încasat de la SA ”Apă-Canal Chișinău” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 4375 de lei; în rest acțiunea a fost respinsă.

Prin încheierea din 16 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins, ca neîntemeiată, cererea lui Vladimir Mocreac, reprezentat de avocatul Serghei Rusu, privind explicarea deciziei din 11 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

La 24 mai 2019 SA „Apă-Canal Chișinău” a declarat recurs împotriva deciziei din 11 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei contestate, cu menținerea hotărârii primei instanțe, restituirea cauțiunii depuse în temeiul art. 435 Cod de procedură civilă în sumă de 202731 de lei în beneficiul recurentului, încasarea de la intimat a cheltuielilor de judecată în sumă de 2468,52 de lei cu titlu de taxă de stat achitată pentru depunerea cererii de recurs.

În motivarea recursului s-a indicat că decizia contestată este neîntemeiată, pronunțată prin interpretarea eronată a legii, precum și prin denaturarea conținutului faptelor stabilite în cadrul cercetării judecătorești, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmă, fapt ce a afectat echitatea întregului proces civil.

În contextul prevederilor art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 11 aprilie 2019, iar recursul a fost declarat de SA „Apă-Canal Chișinău” la 24 mai 2019, fapt ce demonstrează că recursul este în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 25 septembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de SA „Apă-Canal Chișinău” și va casa decizia instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 130 alin. (1)-(3) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.

Colegiul notează că problema de drept în prezenta acțiune este raportată la normele de drept material cu privire la anularea ordinului de suspendare a relațiilor de muncă stabilite în baza contractului individual de muncă, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, obligarea angajatorului de a

repara prejudiciul moral cauzat persoanei ca rezultat al privării de posibilitatea de a munci, aspecte reglementate în Codul Muncii.

Astfel, aprecierea temeiniciei și legalității hotărârilor instanțelor judecătorești inferioare, revine instanței de recurs prin prisma problemei de drept indicate și normelor ce guvernează prezentul raport juridic litigios, după cum urmează.

Conform art. 10, alin. (1), lit. a) Codul muncii, angajatorul are dreptul să încheie, să modifice, să suspende și să desfacă contractele individuale de muncă cu salariații în modul și în condițiile stabilite de prezentul cod și de alte acte normative;

Conform art. 75, alin. (1), (2) Codul muncii, suspendarea contractului individual de muncă poate interveni în circumstanțe ce nu depind de voința părților, prin acordul părților sau la inițiativa uneia dintre părți. Suspendarea contractului individual de muncă presupune suspendarea prestării muncii de către salariat și a plății drepturilor salariale (salariu, sporuri, alte plăți) de către angajator.

Din normele de drept precitate supra rezultă că angajatorul are dreptul de a suspenda contractul de muncă cu salariații în condițiile stabilite de lege, iar pe toată durata suspendării contractului individual de muncă, drepturile și obligațiile părților, în afară de drepturile salariale, continuă să existe dacă prin actele normative în vigoare, prin convențiile colective, prin contractul individual de muncă nu se prevede altfel.

Materialul probator anexat și stabilit de către instanțele de judecată naționale atestă că prin ordinul nr. 138-p din 09 iunie 2017, începând cu 12 aprilie 2017 s-a suspendat contractul individual de muncă încheiat între SA „Apă-Canal Chișinău” și Vladimir Mocreac în circumstanțe ce nu depind de voința părților. (f.d. 8, vol. I)

Conform ordinului dat, angajatorul a dispus în baza art. 76 lit. g) Codul muncii, suspendarea contractului individual de muncă încheiat cu Vladimir Mocreac, director relații cu clienții, în legătură cu parvenirea scrisorii de la Procuratura Generală a Republicii Moldova privind începerea procedurii penale cu aplicarea măsurilor preventive (arest preventiv și arest la domiciliu) și statutul de inculpat.

Însă, prin ordinul nr. 495-p din 07 noiembrie 2017 a fost modificat ordinul nr. 138-p din 09 iunie 2017 „privind suspendarea din funcție în temeiul art. 76 lit. g) Codul muncii a directorului relații cu clienții Vladimir Mocreac” prin înlocuirea sintagmei „începând cu 12 aprilie 2017” cu sintagma „începând cu ziua de 09 iunie 2017 și până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești în cauza penală”. (36, vol. I)

Conform avizului de recepție, ordinul nr. 495-p din 07 noiembrie 2017 a fost adus la cunoștința salariatului Vladimir Mocreac, contra semnătură, la data de 14 noiembrie 2017. (f.d. 37, vol. I)

Reiterând circumstanțele cauzei la normele de drept prenotate *supra*, Colegiul menționează că, instanța de fond examinând prezenta speță corect a concluzionat asupra netemeiniciei acțiunii depuse de Vladimir Mocreac, reprezentat de avocatul Serghei Rusu, însă instanța de apel în rezultatul aplicării și interpretării eronate a normelor de drept în raport cu circumstanțele cauzei eronat a concluzionat asupra temeiniciei acesteia.

La caz, Colegiul notează ca relevantă ipoteza instanței de fond precum că SA „Apă-Canal Chișinău” având la bază scrisoarea Procuraturii Generale a Republicii Moldova nr. 24-105/16-1110 din 05 iunie 2017, prin care s-a adus la cunoștința angajatorului despre faptul că la 12 aprilie 2017 cauza penală în privința lui Vladimir Mocreac privind comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 229, 328 alin. (3) lit. d) Cod penal și salariatul având calitate de inculpat în cauza respectivă a fost transmisă în

judecată, a avut temei legal de a emite ordinul nr. 138-p din 09 iunie 2017 prin care a suspendat contractul individual de muncă încheiat cu reclamantul în temeiul art. 76, lit. g) Codul muncii.

Colegiul remarcă că art. 76, lit. g) din Codul muncii statuează că contractul individual de muncă se suspendă în circumstanțe care nu depind de voința părților în cazul trimiterii în instanța de judecată a dosarului penal privind comiterea de către salariat a unei infracțiuni incompatibile cu munca prestată, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

În esență, scopul pentru care a fost reglementată posibilitatea suspendării contractului individual de muncă, în cazul trimiterii în instanța de judecată a dosarului penal privind comiterea de către salariat a unei infracțiuni incompatibile cu munca prestată, este ca angajatorul să împiedice salariatul să mai comită în exercitarea atribuțiilor de serviciu pe care le are fapte de natura celor pentru care este cercetat penal și să îl împiedice să mai producă prejudicii iminente.

De aceea, prevederile articolului 76, lit. g) din Codul muncii au fost concepute pentru protejarea interesului public, prin înlăturarea persoanei acuzate de comiterea unei infracțiuni legate de funcția respectivă, împiedicând astfel alte asemenea fapte. (a se vedea Hotărârea Curții Constituționale nr. 6 din 3 martie 2016, § 83 și § 91).

Nu în ultimul rând, este de menționat că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, scopul măsurii suspendării nu este unul punitiv, ci de precauție și provizoriu, în măsura în care privește apărarea interesului public prin suspendarea din funcție a unei persoane acuzate de comiterea unei infracțiuni de serviciu și astfel de prevenire a altor posibile acte similare sau consecințe ale unor asemenea acte [a se vedea cazul *Țehanciuc v. România* (dec.), 22 noiembrie 2011, § 19].

Așadar, dispozițiile legale privind suspendarea din funcție pot avea un caracter necesar atunci când sunt determinate de situații cu caracter temporar care fac imposibilă exercitarea funcției în care activează salariatul.

De fapt, suspendarea din funcție ar putea fi dictată de necesitatea de a asigura protecția instituției publice față de pericolul continuării activității ilicite și al extinderii consecințelor periculoase ale faptei penale (a se vedea DCC nr. 89 din 6 septembrie 2017, § 40).

În consecință, Colegiul reține că prin suspendarea contractului individual de muncă încheiat cu Vladimir Mocreac și a emiterii în acest sens a ordinului nr. 138-p din 09 iunie 2017, SA „Apă-Canal Chișinău” a oferit o protecție instituției în prevenirea unor posibile prejudicieri inevitabile.

Mai mult, suspendarea contractului individual de muncă este o modalitate acordată de legislația muncii în vederea examinării unor circumstanțe ce nu depind de voința părților contractante.

Concomitent, este de învederat că angajatorul prin suspendarea contractului individual de muncă nu îl privează pe salariat în totalitate de efectele contractului de muncă, adică acesta își menține dreptul la locul de muncă, la formarea profesională, reciclare și perfecționare în condițiile prevăzute de legile speciale, a contractului individual de muncă sau a regulamentului intern, cu excepția drepturilor de natură salarială (salariu, sporuri, alte plăți) și, totodată, cu excepția situației în care suspendarea contractului individual de muncă este determinată de o faptă imputabilă acestuia.

Colegiul remarcă că acest principiu se fundamentează pe prevederile art. 75 alin. (3) al Codului muncii, care prevăd că pe toată durata suspendării contractului individual de muncă, drepturile și obligațiile părților, în afară de cele prevăzute la alin.(2), continuă să existe dacă prin actele normative în vigoare, prin convențiile colective, prin contractul colectiv și prin cel individual de muncă nu se prevede altfel.

Tot în același context, Colegiul indică la temeinicia constatată de către prima instanță asupra faptului că Vladimir Mocreac fiind acuzat în comiterea unei infracțiuni legate de funcția deținută în cadrul SA „Apă-Canal Chișinău”, conducătorul unității pentru a proteja interesele instituției a emis ordinul nr. 138-p din 09 iunie 2017 în temeiul art. 79 lit. g) din Codul muncii.

Ori, după cum a menționat și instanța de fond, conducătorul instituției în dispoziția de suspendare a raporturilor de serviciu nu trebuie să se pronunțe asupra vinovăției sau nevinovăției salariatului și nici asupra răspunderii penale, soluționarea acestei chestiuni intră în sfera de activitate a organelor judiciare, ci doar are obligația de a se ghida de legislația muncii și de a întreprinde anumite acțiuni în vederea prevenirii și protejării instituției de la apariția unor prejudicii.

În acest context, Colegiul indică ca fiind relevante dispozițiile art. 75 alin. (4) în coroborare cu art. 81 alin. (3) Codul muncii, din textul cărora rezultă că suspendarea contractului individual de muncă se face prin ordin (dispoziție, decizie, hotărâre) angajatorului, în care trebuie să se conțină referire la articolul, alineatul, punctul și litera corespunzătoare din lege.

De aceea, Colegiul consideră că SA „Apă-Canal Chișinău”, având la bază scrisoarea nr. 24-105/16-1110 din data de 05 iunie 2017 a Procuraturii Generale a Republicii Moldova, prin care s-a adus la cunoștința conducătorului unității despre transmiterea cauzei penale în privința lui Vladimir Mocreac în instanța de judecată, cu aplicarea măsurilor preventive (arest preventiv și arest la domiciliu) și având statutul de inculpat, avea temei legal de a emite ordinul de suspendare a relațiilor de muncă încheiate cu salariatul cu aplicarea prevederilor stabilite la art. 76, lit. g) din Codul muncii.

Conform art. 76, lit. g) din Codul muncii, contractul individual de muncă se suspendă în circumstanțe ce nu depind de voința părților în caz de trimitere în instanța de judecată a dosarului penal privind comiterea de către salariat a unei infracțiuni incompatibile cu munca prestată, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

În acest caz, Colegiul consideră neîntemeiată poziția instanței de apel precum că angajatorul a emis ordinul 138-p din 09 iunie 2017 în baza art. 76, lit. g) din Codul muncii, fără a lua în considerare că apelantul nu este o persoană care deține funcția de demnitate publică, ori norma de drept aplicată de către angajator la emiterea ordinului stabilește că suspendarea raporturilor de muncă în circumstanțele prezentate se aplică doar în cazul în care infracțiunile de care este învinuită persoana este incompatibilă cu munca prestată, însă în cazul dat, din textul rechizitoriului cauzei penale nr. 2016928253 rezultă că Vladimir Mocreac este învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. d) – excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu și art. 229 Cod penal – poluarea apei.

La acest segment, Colegiul reține ca relevante argumentele recurentului și anume faptul că componența infracțiunii prevăzute de art. 229 Cod penal - poluarea apei, denotă legătura dintre infracțiunea imputată cu activitatea specifică operatorului

serviciului public de alimentare cu apă și canalizare, în cadrul căruia reclamantul deținea funcție de conducere - director relații cu clienții.

Astfel, raționamentul instanței de apel precum că infracțiunea încriminată reclamantului nu ține de atribuțiile sale de serviciu denaturează esența probelor acumulate în cadrul cercetării judecătorești și în mod special rechizitoriul anexat la materialele cauzei civile din care se evidențiază faptul că reclamantului îi este încriminată comiterea unui concurs de fapte prejudiciabile făcând uz de funcția de conducere pe care o deține în cadrul întreprinderii pârâte.

În aceste ordine de idei, Colegiul notează că la baza emiterii ordinului de suspendare a relațiilor contractuale de serviciu au stat probe pertinente ce justifică că infracțiunile de care este învinuit Vladimir Mocreac este incompatibilă cu munca prestată.

Deci, prima instanță just a dat apreciere circumstanțelor cauzei în vederea constatării temeiniciei emiterii ordinului de suspendare a relațiilor de muncă, ori, ultimul deținând funcția de director relații cu clienții în cadrul operatorului serviciului public de alimentare cu apă și canalizare i s-a încriminat depășirea vădită a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, soldată cu urmări grave și poluarea apei.

Așadar, prin aplicarea art. 76 lit. g) Codul muncii la emiterii ordinului de suspendare a contractului individual de muncă încheiate între SA „Apă-Canal Chișinău” și Vladimir Mocreac, angajatorul a întreprins măsuri de protecție a instituției, astfel împiedicând alte asemenea fapte sau consecințe survenite în urma acestor întâmplări.

Sub aspectul dat, nu poate fi reținută ca întemeiată constatarea instanței de apel precum că angajatorul a emis ordinul 138-p din 09 iunie 2017 în temeiul art. 76 din Codul muncii fără o solicitare/demers din partea organului de urmărire penală cu privire la suspendarea raporturilor de muncă.

În constatarea unei poziții contradictorii față de cele invocate de către instanța de apel Colegiul evidențiază afirmația recurentului și anume că norma art. 76 din Codul muncii fiind una prescriptivă (de conduită obligatorie), nu lasă la latitudinea angajatorului decizia de suspendare a contractului individual de muncă.

Ori, angajatorul are sarcina de a interveni în orice situație și de a întreprinde măsuri în protecția instituției de eventualele prejudicii.

Astfel, chiar și în lipsa unui demers eliberat de către organul de urmărire penală privind suspendarea lui Vladimir Mocreac din funcția deținută în cadrul SA „Apă-Canal Chișinău”, conducătorul instituției urma să întreprindă acțiuni de precauție în măsura în ce privește apărarea interesului public prin suspendarea din funcție a unei persoane acuzate de comiterea unei infracțiuni de serviciu sau în legătură cu serviciu.

Mai mult, aceasta acțiune a apărut atunci când în adresa conducătorului instituției a parvenit scrisoarea nr. 24-105/16-1110 din data de 05 iunie 2017 a Procuraturii Generale a Republicii Moldova, prin care s-a comunicat despre începerea procedurii penale față de Vladimir Mocreac, cu aplicarea măsurilor preventive și care are statutul de inculpat.

În aceste ordine de idei, Colegiul reține că acțiunile întreprinse de către angajator referitor la suspendarea relațiilor contractuale sunt justificate și din perspectiva imposibilității salariatului de a se prezenta la serviciu conform orarului stabilit de către instituția din motiv că în privința sa au fost aplicate măsuri preventive (arest preventiv

și arest la domiciliu), drept dovadă servind actele judecătorești anexate la materialele dosarului. (f.d. 48-73, vol. I)

Acest fapt confirmă cu certitudine despre acțiunile legale ale conducătorului unității SA „Apă-Canal Chișinău” în vederea emiterii ordinului de suspendare a contractului individual de muncă cu salariatul.

În temeiul dat, Colegiul precizează că este irelevantă constatarea instanței de apel, care a punctat în soluția pronunțată precum că nu a fost probată în niciun mod necesitatea suspendării raporturilor de muncă cu salariatul începând din 12 aprilie 2017, adică cu două luni înainte de existența în natură a acestuia, fapt menționat în ordinul 138-p din 09 iunie 2017, și nu au fost prezentate probe ce ar confirma legalitatea ordinului nr. 495-p din 07 noiembrie 2017 de modificare a zilei suspendării raporturilor de muncă, în condițiile când art. 75 și art. 76 din Codul muncii, un asemenea ordin de modificare a zilei suspendării contractului individual de muncă, nu este prevăzut.

La capitolul dat, în mod special, merită de accentuat că într-adevăr eroarea angajatorului admisă la emiterea ordinului nr. 138-p din 09 iunie 2017 privind indicarea zilei suspendării raporturilor de muncă datate cu 12 aprilie 2017 a fost corectată prin ordinul 495-p din 07 noiembrie 2017, însă efectuarea acestor corectări nu pot fi calificate drept încălcări comise de către angajator doar pe motiv că această procedură nu este reglementată de către legislația muncii.

De aceea, Colegiul consideră că ipoteza instanței de apel referitor lipsa unei reglementări exprese în legislația muncii privind modificarea zilei suspendării contractului individual de muncă este lipsit de temei și nu poate constitui un argument justificativ în reținerea unei astfel de concluzii, ori instanța de apel nu a justificat poziția sa referitor la posibilitatea interzicerii efectuării unor astfel de modificări în ordinele de suspendare a relațiilor contractuale.

Tot în acest context, este de menționat că ordinul 495-p din 07 noiembrie 2017 emis de conducătorul instituției unde activează Vladimir Mocreac privind modificarea zilei suspendării contractului individual de muncă a fost adus la cunoștința salariatului, contra semnătură, drept dovadă servind avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 37, vol. I)

Cu referire la concluzia instanței de apel precum că atât primul, cât și cel de-al doilea ordin au fost aduse la cunoștința apelantului ulterior datei când au fost adoptate și respectiv dispusă suspendarea raporturilor de muncă contrar prevederilor art. 75 alin. (4) Codul muncii, Colegiul susține următoarele aspecte.

Conform cu art. 75 alin. (4) Codul muncii suspendarea contractului individual de muncă și reluarea activității de muncă, cu excepția cazurilor prevăzute la art.76 lit. a) și b) și art.78 alin.(1) lit.d¹) și e), se face prin ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) angajatorului, care se aduce la cunoștința salariatului, contra semnătură, cel târziu la data suspendării contractului individual de muncă sau a reluării activității de muncă.

Din norma de drept precizată rezultă că angajatorul aduce la cunoștința salariatului ordinul de suspendare a relațiilor de serviciu, contra semnătură, cel târziu la data suspendării contractului individual de muncă.

Expedierea de către angajator în adresa salariatului a ordinelor de suspendare a contractului de muncă, prin intermediul oficiului poștal, nu constituie o încălcare a prevederilor legislației muncii, ci din contra, rezultând din situația salariatului care în acea perioadă se afla sub anumite restricții, a întreprins măsuri asiguratorii de a informa

salariatul despre acțiunile întreprinse de către conducătorul instituției în legătură cu activitatea acestuia.

În temeiul dat, Colegiul reține ca irelevante criticile formulate de către Vladimir Mocreac referitor la aplicarea eronată de către angajator a prevederilor art.75 alin.(4) Codul muncii și anume prin expedierea prin intermediul oficiului poștal a ordinului de suspendare a contractului individual de muncă. Ori, în opinia sa, ordinul de suspendare urma a fie adus la cunoștință personal, iar simpla remitere a ordinului prin intermediul oficiului poștal nu reprezintă temei legal de constatare a aducerii la cunoștință a reclamantului.

Suplimentar, la acest subiect, Colegiul accentuează că în legislația muncii nu se reglementează cert procedura de aducere la cunoștință a ordinului de suspendare a relațiilor de muncă, ci doar se indică că conducătorul unității urmează a informa salariatul despre ordinele emise contra semnătură.

Drept urmare, expedierea prin intermediul oficiului poștal a ordinului de suspendare a relațiilor de muncă, în condițiile în care la acel moment se afla salariatul, justifică imposibilitatea angajatorului de a invita salariatul la instituția unde activează acesta pentru a semna personal ordinul dat, ori, procedura de informare a salariatului privind suspendarea sa din serviciu a fost respectată și nu există anumite încălcări în comunicarea actului emis de SA „Apă-Canal Chișinău”.

Sub acest aspect, Colegiul consideră neîntemeiată și concluzia instanței de apel precum că ordinele respective au fost executate cu încălcarea legislației muncii din motiv că au fost comunicate salariatului ulterior emiterii acestora, ori, circumstanțele descrise supra combat această ipoteză.

În temeiul menționat supra, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de fond precum că ordinul contestat este legal, nefiind stabilite anumite motive de anulare a acestuia, fapt ce a dus la respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Vladimir Mocreac împotriva SA „Apă-Canal Chișinău”.

Totodată, Colegiul relevă că în cadrul judecării cauzei, instanța de judecată a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 al Convenției Europene pentru apărarea a Drepturilor Omului.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material în raport cu circumstanțele cauzei, iar hotărârea primei instanțe este întemeiată, adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural, cu verificarea și aprecierea probelor administrate în conformitate cu art. 130 Codul de procedură civilă și nu este necesară verificarea suplimentară a anumitor dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, cu casarea deciziei contestate și menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

Cu referire la cerința SA „Apă-Canal Chișinău” privind încasarea de la Vladimir Mocreac suma de 2468,52 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub formă de taxă de stat achitată pentru depunerea cererii de recurs, Colegiul consideră necesar de a o respinge rezultând din prevederile art. 353 Cod muncii, care prevede că, salariații sau reprezentanții acestora care se adresează în instanțele de judecată cu cereri de soluționare a litigiilor și conflictelor ce decurg din raporturile prevăzute la art.348

(inclusiv pentru a ataca hotărârile și deciziile judecătorești privind litigiile și conflictele vizate) sunt scutiți de plata cheltuielilor judiciare (a taxei de stat și a cheltuielilor legate de judecarea pricinii).

Referitor la solicitarea recurentului privind restituirea cauțiunii în temeiul art. 435 Cod de procedură civilă, în mărime de 202731 de lei, Colegiul menționează că SA „Apă-Canal Chișinău” în temeiul art. 435 alin. (5) Cod de procedură civilă este în drept de a se adresa executorului judecătoresc pentru restituirea cauțiunii depuse la examinarea cauzei în ordine de recurs.

În baza celor expuse, în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f), art.445 alin.(3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”.

Se casează decizia din 11 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Mocreac împotriva Societății pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău” cu privire la anularea ordinului, restabilirea în funcție și încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu, prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Se menține hotărârea din 27 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Dumitru Mardari

Maria Ghervas

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală